

Філософія

УДК 130.2:316.42

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18020382>

Глобалізація ідентичності у філософії культури XXI століття

Сулятицька Тетяна Василівна,

кандидат філософських наук, доцент, кафедра політології та філософії,

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,

м. Кам'янець-Подільський, Україна,

<https://orcid.org/0000-0002-2100-5412>

Ян Ці,

доктор релігієзнавства, викладач школи ліберальної освіти,

Гуанчжоуський коледж технології та бізнесу, м. Гуанчжоу, Китай,

<https://orcid.org/0000-0002-4435-0825>

Плаксина Оксана Іванівна,

кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії,

Український державний університет науки і технологій,

м. Дніпро, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-2830-8229>

Прийнято: 08.12.2025 | Опубліковано: 22.12.2025

***Анотація.** Дослідження присвячене аналізу філософсько-культурологічної трансформації ідентичності в умовах глобалізації через осмислення механізмів збереження культурної самобутності при взаємодії всесвітнього й локального. **Методи.** Застосовано метод філософсько-*

культурологічного синтезу, що поєднує онтологічний (умови буття ідентичності), аксіологічний (ціннісні основи) та праксеологічний (практичні механізми) виміри аналізу. Використано ний аналіз теоретичних концепцій біфуркаційних плацдармів, ціннісного ядра, глокалізації та культурної гібридизації. Емпіричним підґрунтям є український досвід суверенізації, мовних практик та трансформації ідентичності в умовах воєнного конфлікту як граничної ситуації для перевірки філософських моделей.

Результати. Обґрунтовано модель динамічної стабільності ідентичності, що розв'язує постмодерний парадокс неможливості ідентичності через ототожнення. Виявлено, що ідентичність зберігає цілісність через прихильність до ціннісного ядра – системи базових цінностей, що може змінювати форми вираження не втрачаючи сутності. Розкрито механізми взаємодії глобального й локального через концепт глокалізації, що функціонує як діалектичний процес селективної адаптації. Систематизовано практичні механізми підтримки ідентичності: освіта з подвійною метою (інтеграція та збереження), міжкультурний діалог на засадах взаємоповаги та етика обопільного дарування як філософська основа співіснування.

Висновки. Культурна ідентичність у глобалізованому світі може зберігати цілісність через динамічну стабільність – модель, що поєднує стале ціннісне ядро з гнучкою адаптацією форм. Глобалізація створює не лише загрози, а й можливості для культурної творчості, результати якої залежать від здатності спільнот керувати процесами, спираючись на ціннісне підґрунтя. Теоретично модель розв'язує апорію між субстанційним і процесуальним розумінням ідентичності. У практичному контексті результати дослідження застосовано для розроблення культурної політики, освітніх стратегій та механізмів підтримки культурного різноманіття. Перспективними є дослідження постконфліктної трансформації

ідентичності, впливу штучного інтелекту на ціннісне ядро та порівняльний аналіз незахідних моделей глокалізації.

Ключові слова: динамічна стабільність, ціннісне ядро, глокалізація, культурна гібридизація, біфуркаційні плацдарми, мультикультуралізм, суверенізація, обопільне дарування, екзистенційна криза.

Globalization of identity in 21st-century philosophy of culture

Tetyana Suliatytska,

Candidate of Philosophical Sciences, Docent, Department of Political Science and Philosophy, Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University, Kamianets-Podilskyi, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-2100-5412>

Qi Yang,

PhD in Religious Studies, Lecturer, School of Liberal Education, Guangzhou College of Technology and Business, Guangzhou, China, <https://orcid.org/0000-0002-4435-0825>

Oksana Plaksina,

Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Philosophy Department, Ukrainian State University of Science and Technology, Dnipro, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-2830-8229>

Abstract. *The study aims to provide a philosophical and cultural analysis of identity transformation in the context of globalization by examining mechanisms for preserving cultural identity in interactions between the global and the local.*

Methods. *The method of philosophical and cultural synthesis was applied,*

*combining ontological (conditions of existence of identity), axiological (value foundations) and praxeological (practical mechanisms) dimensions of analysis. A comparative analysis of the theoretical concepts of bifurcation bridgeheads, value core, glocalization and cultural hybridization was used. The empirical basis is the Ukrainian experience of sovereignization, language practices and identity transformation in the context of military conflict as a limit situation for testing philosophical models. **Results.** A model of dynamic stability of identity is substantiated, which solves the postmodern paradox of the impossibility of identity through identification. It is established that identity maintains its integrity through adherence to the value core – a system of fundamental values that can change in form without losing its essence. The mechanisms of interaction between the global and local are revealed through the concept of glocalization, which functions as a dialectical process of selective adaptation. Practical mechanisms for supporting identity are systematized: dual-purpose education (integration and preservation), intercultural dialogue grounded in mutual respect, and the ethics of mutual giving as a philosophical basis for coexistence. **Conclusions.** Cultural identity in a globalized world can maintain its integrity through dynamic stability – a model that combines a stable value core with flexible adaptation of form. Globalization creates not only threats but also opportunities for cultural creativity, the outcomes of which depend on communities' ability to manage processes, grounded in a value foundation. Theoretically, the model resolves the aporia between the substantive and procedural understanding of identity. In practice, the results apply to the development of cultural policy, educational strategies, and mechanisms to support cultural diversity. Promising are the studies of post-conflict identity transformation, the impact of artificial intelligence on the value core, and the comparative analysis of non-Western models of glocalization.*

Keywords: *dynamic stability, value core, glocalization, cultural hybridization, bifurcation platforms, multiculturalism, sovereignization, reciprocal gifting, existential crisis.*

Постановка проблеми. Глобалізація ХХІ століття трансформує культурну ідентичність у режимі реального часу, створюючи безпрецедентну напругу між збереженням культурної самобутності та необхідністю адаптації до планетарної взаємозалежності. Якщо раніше культурні зміни відбувалися поступово, то наразі темп трансформацій випереджає можливості культурного осмислення. За цих умов культурна ідентичність опиняється в парадоксальній ситуації: вона повинна залишатися стабільною (щоб зберегти спільноту), але водночас бути гнучкою (щоб вижити в мінливому світі).

Ця проблема загострюється через дві суперечливі тенденції. З одного боку, глобалізація створює простір для культурного обміну та космополітичної відкритості. З іншого – породжує культурну гомогенізацію, витіснення локальних традицій, домінування західних парадигм. Філософія культури стикається з низкою викликів, зокрема осмисленням ідентичності, що одночасно трансформується і прагне сталості, питанням співіснування універсальних цінностей та культурної самобутності.

Особливої актуальності проблема набуває в контексті суспільств, що переживають екзистенційні кризи. Український досвід останнього десятиліття демонструє, як зовнішня загроза може перетворитися на каталізатор консолідації ідентичності, але водночас окреслювати проблему щодо межі її стійкості та можливості трансформації без втрати сутності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема глобалізації ідентичності в сучасній культурній філософії полягає в умовах, що дають змогу підтримувати культурну ідентичність у світі планетарної взаємозалежності. Так, автор О. Гордійчук [1] досліджує сучасні філософські

та культурологічні дослідження у трьох основних вимірах цієї проблеми: онтологічну природу ідентичності під тиском часу та простору, аксіологічні підстави для захисту культурних цінностей та практичні стратегії балансування глобальної динаміки з локальними культурними структурами.

Дослідники О. Поліщук та О. Поліщук [2] розглядають ідентичність, перш за все, як онтологічний виклик. У контексті глобалізації та пізньої модерності визначення ідентичності є дедалі складнішим, оскільки постмодерністська фрагментація та розрив порушують лінійні концептуальні межі, що колись підтримували культурну пам'ять та стабільні моделі ідентифікації.

Зокрема, вчена Ю. Гончарова (Y. Honcharova) [3] наголошує, що деконструктивістська перспектива посилює цей погляд, вказуючи на те, що сучасна культура розчиняє усталені значення: «референція та реальність зникають, і навіть значення стає невизначеним». З цього погляду, ідентичність не є фіксованим атрибутом суб'єкта, а безперервним процесом, у якому «я» постійно переписується через культурні практики та дискурси. Відсутність авторської єдності, зростання фрагментованих наративів та перехід від «правди» до «відкритості» ілюструють ширші трансформації культурної ідентичності в умовах глобалізації.

Філософську відповідь щодо ідеї динамічної стабільності вивчають науковці О. Мороз зі співавторами та М. Опольська зі співавторами [4; 5], акцентуючи, що ідентичність спирається на відносно стійкі ядра – пам'ять та універсальні культурні елементи, – залишаючись достатньо гнучкою, щоб адаптуватися до змінних обставин. Водночас дослідник Б. Ляшенко зі співавторами [6] аналізує це культурне ядро як своєрідну «м'яку інфраструктуру», що зберігає цілісність ідентичності, попри інформаційне перевантаження та прискорення темпів глобальної циркуляції. Автор Я. Вірменич [7] показує, що глобалізація не усуває локальне, а змінює його

роль, посилюючи стабільність культурних центрів на відміну від мінливіших периферій.

Зростання значення двошарової моделі культури у цьому середовищі розглядає вчений Р. Гречкосій [8]. Зазначено, що космополітична ідентичність може виникнути лише тоді, коли вона закріплена в міцних місцевих традиціях. Цю перспективу, що узгоджується з розумінням міжкультурного діалогу як філософської практики, спрямованої на зменшення культурної напруженості, вивчають науковець Н. Кіт зі співавторами [9]. Дослідник Л. Сафонік [10] розробляє поняття взаємного дарування як жесту безкорисливого визнання, що уможливорює справжні зустрічі між «Я» та «Іншим» через їхню притаманну онтологічну асиметрію.

Автори О. Руденко та О. Маруховська-Картунова [11] висвітлюють освітню модель «подвійного призначення», що сприяє глобальній інтеграції та зміцнює місцеву ідентичність. Ця подвійність резонує з емпіричними висновками: хоча 70% українців висловлюють відкритість до різноманітності, 45% одночасно бояться «ерозії» традиційної культури. Вчений С. Римаренко [12] аналізує суверенітет української ідентичності, наголошуючи на тому, як зовнішні загрози прискорили консолідацію громади. Одночасно науковець М. Лисинюк [13] вивчає мову як екзистенційну сферу культурного буття, незамінну для безперервності ідентичності.

Дослідження показують, що культурна ідентичність в епоху глобалізації вже є не фіксованою, а динамічною, формується глобальною взаємозалежністю та постмодерністською фрагментацією. Хоча ідентичність за своєю суттю нестабільна, вона може підтримувати цілісність завдяки сталим культурним основам: пам'ять, універсальні цінності та етичні принципи. Освіта, етичне визнання та культурні практики є базовими механізмами збереження ідентичності, демонструючи, що глобалізація трансформує, а не руйнує культурні ідентичності.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Глобалізація ідентичності в культурній філософії XXI століття залишається нерозв'язаним питанням, багато вимірів якого досі не мають остаточних відповідей. По-перше, не з'ясовано, чи сприяє глобалізація гомогенізації культурних ідентичностей, чи, навпаки, призводить до їхньої фрагментації та виникнення складних гібридних форм. Водночас не визначено, як індивіди можуть зберегти відчуття автентичності, коли їхня ідентичність одночасно формується місцевими традиціями, глобальними медіа та транснаціональними способами взаємодії. Ще одне нерозв'язане питання полягає в аналізові ступеня, до якого глобальні комунікаційні технології підсилюють або підривають людську суб'єктивність. Не сформульовано поняття ідентичності в умовах глобалізації: його варто розглядати як фіксоване ядро, чи як плинний процес безперервних переговорів.

Зокрема, нез'ясованим є питання щодо глобальних культурних наративів та цінностей, що можуть виникати без нав'язування гегемонних обмежень. Філософи продовжують дискутувати, чи втілює глобальна ідентичність емансипаторський потенціал, чи лише являє собою тонку форму культурного домінування.

Крім того, наявна проблема балансування потреб місцевих громад зі зростанням тиску на універсальні норми, зокрема невизначеність механізмів ефективного захисту культурного різноманіття у світі, що все більше пріоритизують стандартизовані способи комунікації та вираження. Зрештою, неоднозначними є етичні та політичні наслідки глобалізації ідентичності є, особливо враховуючи те, що особисте самовизначення трансформується на дедалі більш багатовимірне, реляційне та транскультурне.

Формулювання цілей статті (визначення завдання). Метою статті є філософсько-культурологічний аналіз трансформації ідентичності в умовах глобалізації через осмислення механізмів збереження культурної

самобутності при взаємодії глобального й локального. Для досягнення цієї мети визначено такі завдання:

1. Проаналізувати філософські концепції динамічності ідентичності.
2. Розкрити механізми взаємодії глобального й локального та показати, як культурна ідентичність функціонує між універсалізмом і партикуляризмом.
3. Систематизувати практичні механізми збереження ідентичності та розглянути український досвід як приклад трансформації культурної ідентичності в умовах екзистенційної кризи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проблема глобалізації ідентичності в культурній філософії XXI-го століття є питанням про умови підтримки культурної цілісності в часи зростання глобальної взаємозалежності. В епоху інтенсивного стиснення простору та часу й прискорення інформаційних потоків, визначення того, як індивіди та спільноти можуть підтримувати цілісність власної ідентичності, є значущим. Філософські та культурологічні дослідження останніх років зосереджувалися на трьох фундаментальних аспектах: онтологічній природі ідентичності в реаліях глобалізації, аксіологічному вимірі захисту культурних цінностей та практичних механізмах зв'язку глобальних процесів з локальними культурними структурами.

Сучасне розуміння культурної ідентичності ґрунтується на концепції динамічної стабільності. Це відповідь на виклики глобалізації та постмодернізму, що порушують лінійність традиційних моделей мислення та стабільність способів ідентифікації. У контексті постмодерної фрагментації ідентичність більше не розглядається як постійна властивість індивіда, а як процес постійного переписування себе в межах культурних практик та соціальних дискурсів. Сучасна культура розмиває усталені значення, спричиняючи зникнення певних орієнтирів, а концепція істини замінює відкритість до інтерпретації. Відтак ідентичність є реляційним та адаптивним

процесом, що збільшує її мінливість, але водночас створює простір для творчих відповідей на глобальні виклики.

Основою стабільності в динамічній моделі ідентичності є концепція ядра цінностей, що охоплює культурну пам'ять, універсалії та гуманістичні принципи. Це ядро служить м'якою інфраструктурою, що дає змогу підтримувати цілісність ідентичності, попри інформаційний тиск та прискорення глобальних потоків. Культурна пам'ять пов'язує індивіда зі спадщиною та традицією, універсалії сприяють контактуванню з глобальними цінностями, а гуманізм забезпечує етичну основу для дій, ставлячи людську гідність у центр культурних практик. Завдяки механізмам міжпоколінного передавання, ядро цінностей не лише зберігається, але й адаптується до нових умов, даючи можливість молодшим поколінням переосмислювати минулий досвід у сучасній перспективі.

Трансформацію ідентичності в епоху глобалізації можна проаналізувати через три одночасні виміри: втрату автентичності, культурне збагачення та гібридизацію (рис. 1). Втрата автентичності є результатом тиску культурної гомогенізації, спричиненої глобальними медіа, корпораціями та технологіями, що витісняють місцеві мови, звичаї та традиції. Одночасно культурне збагачення охоплює обмін ідеями, практиками та досвідом, що сприяє творчій трансформації традицій та виникненню нових форм вираження. Така гібридизація – це процес поєднання локальних та глобальних елементів у нові культурні форми, що не зводяться ні до традицій, ні до однорідних глобальних моделей.

Отже, три виміри трансформації ідентичності ілюструють багатогранний вплив глобалізації на окремих людей та їхні культури. Онтологічно люди населяють гібридні простори, що робить їхню ідентичність мінливою, адаптивною й такою, що постійно розвивається. Аксіологічно виникає напруженість між універсальними та локальними цінностями,

оскільки глобалізація не лише відображає, а й активно формує нові системи цінностей та ієрархії. Теоретично розгортається дискусія між перспективою ліберального оптимізму, що розглядає глобалізацію як підґрунтя для співпраці та демократизації, та критикою, що підкреслює корпоративне домінування та культурний імперіалізм. Ці виміри глибоко взаємопов'язані, оскільки зміни в екзистенційних умовах впливають на цінності, що формують ідеологічні конфлікти та практики підтримки ідентичності в глобалізованому світі.

Рис. 1. Три виміри трансформації ідентичності

Джерело: сформовано авторами за [4]

Водночас досліджуючи модель динамічної стабільності, виявлено, що цілісність ідентичності ґрунтується на незмінному ядрі цінностей одночасно гнучко адаптуючи вираження ідентичності. Стабільність та мінливість не суперечать одна одній, а діють на різних рівнях структури. Ядро цінностей є точкою відліку, тоді як мінливі форми його вираження дають змогу реагувати

на нові виклики, зокрема цифровізацію, глобалізацію та культурну гібридизацію.

У цьому контексті глобалізація не руйнує локальне, а скоріше трансформує його функцію. Локальність діє як активний фільтр, що вибірково адаптує або відкидає глобальні моделі. Ядра національних культур стійкіші до зовнішніх впливів, ніж периферія, що сприяє збереженню визначальних цінностей та традицій. Космополітизм можливий лише завдяки міцним локальним основам, що дають можливість бути відкритими до глобального різноманіття без втрати цілісності власної культури.

За діалектикою глокалізації глобальні та локальні процеси не суперечать один одному, а співстворять нову культурну якість. Глобальні впливи збагачують локальні, впроваджуючи інноваційні ідеї та практики, тоді як локальні основні цінності фільтрують їх відповідно до власної логіки. Цей процес забезпечує проведення вибіркової адаптації, що захищає від повної гомогенізації, одночасно сприяючи культурному різноманіттю.

Відповідно до цих процесів необхідним інструментом для вивчення процесів трансформації ідентичності є «аналітичний трикутник», що поєднує три виміри: втрату автентичності, культурне збагачення та гібридизацію [4, с. 12]. Він дає змогу систематично спостерігати за тим, як різні культури реагують на виклики глобалізації та застосовують різні стратегії адаптації. Збагачення та гібридизація можуть компенсувати негативні наслідки втрати автентичності, створюючи простір для творчості та нових форм вираження ідентичності, що інтегрують локальні та глобальні елементи (рис. 2).

Культурна ідентичність в епоху глобалізації – це динамічний процес. Її цілісність спирається на стабільне ядро цінностей, що дає змогу гнучко адаптуватися до змінних умов. Міцні локальні основи є важливими для підтримки відкритості до глобальних впливів, а практичні механізми підтримки (освіта, міжкультурний діалог та етика взаємного визнання)

сприяють культурній згуртованості. Модель динамічної стабільності та аналітичні інструменти, зокрема трикутник трансформації, сприяють систематичному дослідженню процесів глобалізації та розвитку ідентичності у XXI столітті.

Рис. 2. Аналітичний трикутник трансформацій

Джерело: сформовано авторами за [4, с. 12; 12–16]

Наразі глобалізація докорінно змінила спосіб співіснування культур, зробивши мультикультуралізм та космополітизм одними з найважливіших концепцій сучасної культурної філософії. Так, мультикультуралізм зосереджується на співіснуванні численних традицій у межах єдиного

соціального простору та на пошуку моделей співіснування, що не призводять до культурного домінування. Космополітизм, відповідно, наголошує на ідеї спільноти поза межами держав та націй, припускаючи, що індивіди можуть функціонувати в широкому, глобальному просторі цінностей та значень. Обидві перспективи підкреслюють, що сучасна ідентичність виходить за межі єдиної культурної основи, формуючись переважно у взаємозв'язках між різноманітними практиками та наративами. Водночас наголошується, що космополітична відкритість можлива лише тоді, коли індивіди мають стабільну культурну основу.

Таким чином, мультикультуралізм та космополітизм взаємодоповнювальні: перший захищає різноманітність, другий дає змогу творчо перевершити себе. Разом вони створюють умови для розвитку сучасної ідентичності, не загрожуючи її корінню.

Глобалізація ж піддає ідентичність потужним процесам змін, вимагаючи використання механізмів для підтримки культурної єдності. Одним з основних інструментів є колективна пам'ять, що є віссю стабільності та забезпечує оновлення власного минулого як точку відліку. Іншим механізмом є вибір глобального змісту: розмежування того, що підтримує культурний розвиток, від того, що може призвести до його розмивання. Крім того, значущою є освіта, оскільки вона як передає місцеві цінності, так і готує людей до функціонування у взаємозалежному та мультикультурному світі. У періоди криз – політичної, кліматичної чи економічної – ці види діяльності трансформуються на найважливіші, оскільки ідентичність є більш схильною до дестабілізації.

Міцність ідентичності залежить не від ізоляції, а від ефективного управління зовнішніми впливами. Механізми збереження ідентичності виконують захисну функцію, стабілізуючи спільноти у світі, що швидко змінюється.

У відповідь на темпи культурних змін спільноти розробляють стратегії, що дають їм можливість зберігати свою унікальність. Однією з них є концепція «динамічної стабільності», згідно з якою ядро культури залишається незмінним, тоді як її краї можуть бути творчо модифіковані. Ще однією стратегією є глокалізація, або трансформація глобальних моделей таким чином, щоб це узгоджувалося з локальними значеннями та цінностями. Зокрема, міжкультурний діалог, заснований на визнанні автономії різних традицій та переконанні, що відмінності не обов'язково мають бути джерелом конфлікту, є важливим інструментом. Сучасне цифрове середовище додатково надає можливість множинної приналежності – до локальних, віртуальних та глобальних спільнот, – що збагачує досвід, але вимагає рефлексії та здатності до вибору інформації.

Отже, найефективніші стратегії поєднують елементи сталості з адаптивністю. Сучасна ідентичність вимагає активного підтримання, щоб залишатися цілісною у світі постійних змін.

Воєнний конфлікт в Україні показав, наскільки драматичними можуть бути екстремальні ситуації для теорій ідентичності. Замість того щоб призвести до розпорошення, глобалізація (через світову підтримку, потік інформації та комунікацію) сприяла зміцненню локальних структур ідентичності. Зовнішня загроза запустила потужні механізми консолідації: вона зміцнила історичну пам'ять, солідарність та почуття спільноти в українському суспільстві. Поєднання відкритості до світу з чітким національним корінням продемонструвало, що ідентичність у воєнний час є інтенсивнішою та усвідомлює власну самотність. Ситуація в Україні доводить, що ідентичність є екзистенційним ресурсом, що дає змогу вижити перед загрозою, де глобалізація не послаблює місцеву ідентичність, а навпаки, може значно її зміцнити. У критичні моменти ідентичність є вирішальним інструментом мобілізації та опору руйнівним силам.

Висновки. Вивчення глобалізації ідентичності в культурній філософії XXI століття сприяло визначенню, як ідентичність зберігає свою цілісність, як глобальні та локальні виміри співіснують і як теоретичні моделі працюють в кризових умовах. У процесі дослідження виявлено, що ідентичність зберігає цілісність завдяки стабільному ціннісному ядру, форми вираження якого можуть еволюціонувати, не змінюючи його сутності, тим самим розв'язуючи постмодерністську напругу між стабільністю та змінами.

Дослідження глобально-локальної динаміки показало, що вона діє через глокалізацію, де глобальні сили змінюють, але не стирають локальні елементи. Культурні ядра видаються набагато стійкішими, ніж їхні периферійні шари, що пояснює вибірковий характер культурної адаптації.

Запропоновано аналітичну тріаду (втрата автентичності, збагачення та гібридизація) дає можливість класифікувати основні траєкторії трансформації. Так, дослідження підтвердило, що справжній космополітизм можливий лише за умови підтримки міцного локального підґрунтя. Практичні механізми – освіта, міжкультурний діалог та етика визнання – виявляються ефективними в стабільних контекстах, але слабшають за екстремальних умов.

Український приклад показав, що у воєнний час ідентичність консолідується навколо фундаментальних цінностей, зокрема свободи, гідності та незалежності, водночас оголюючи межі діалогічних моделей за виняткових обставин. Модель динамічної стабільності інтегрує змістовне та процедурне розуміння ідентичності, пропонуючи спосіб подолання давнього філософського глухого кута.

Результати дослідження мають безпосереднє значення для розвитку культурної політики, освітніх стратегій та ініціатив, що сприяють культурному розмаїттю. У подальшому розв'язанні контекстуальних питань необхідний ширший порівняльний аналіз різних суспільств, що постраждали від кризи, та глибше вивчення того, як цифрове середовище змінює основні

цінності. Ці прогалини зумовлюють нові напрями досліджень щодо постконфліктної реконструкції ідентичності, впливу штучного інтелекту та альтернативних форм глобалізації.

Список використаних джерел

1. Гордійчук О. Перспективи та небезпеки глобалізації: соціально-філософський контекст. *Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії*. 2021. № 39. С. 30–37. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlu_fps_2021_39_6 (дата звернення: 30.10.2025).
2. Поліщук О., Поліщук О. Філософія національної ідентичності постмодерної епохи. *Humanities Studies*. 2023. № 16(93). С. 54–61. DOI: <https://doi.org/10.32782/hst-2023-16-93-06>.
3. Honcharova Y. Deconstructionist theory of autobiographicality: backgrounds and prospects. *Humanities science current issues*. 2023. Vol. 1, № 60. P. 172–177. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/60-1-24>.
4. Мороз О. В., Саволайнен І. П., Козловець М. А. Філософські аспекти глобалізації та їхній вплив на культурну ідентичність. *Вісник гуманітарних наук*. 2025. № 3–4. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14974209>.
5. Опольська М. В., Ступак О. П., Лахач Т. О. Європейська ідентичність як філософсько-культурний конструкт. *Вісник гуманітарних наук*. 2025. № 11. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17283337>.
6. Ляшенко Б. Ю., Білоконенко Г. В., Беляєва Н. Є. Трансформація особистості в умовах соціальних змін та роль цінностей у формуванні ідентичності. *Наукові інновації та передові технології* (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). 2025. № 7(47). С. 1279–1289. URL: <https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/37313/1/Стаття%20Ляшенко>

%2c%20Білоконенко%2c%20Беляєва%20%28Наукові%20інновації%20та%20передові%20технології%29.pdf (дата звернення: 30.10.2025).

7. Верменич Я. Глобалізація vs локалізація: діалектика взаємодії у сучасному світі. *Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки*. 2021. № 30. С. 207–224. URL: <https://nasplib.isoftware.kiev.ua/items/53ddb3c4-ca15-42c3-8cd6-7e497fafa172> (дата звернення: 30.10.2025).

8. Гречкосій Р. М. Дилеми самоідентифікації в мінливому світі. *Культурологічний альманах*. 2023. № 4. С. 126–131. DOI: <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.4.16>.

9. Кіт Н., Множинська Р., Дятлова І. Філософія міжкультурного діалогу та глобалізації, розуміння впливу глобалізації на сучасний світ. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2024. Т. 27, № 1. С. 71–78. DOI: <https://doi.org/10.15421/172409>.

10. Сафонік Л. Ідентичність та її роль у культурно-соціальних конфліктах в умовах сучасного цивілізаційного процесу. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філософські науки*. 2025. № 1 (97). С. 122–132. DOI: [https://doi.org/10.35433/PhilosophicalSciences.1\(97\).2025.122-132](https://doi.org/10.35433/PhilosophicalSciences.1(97).2025.122-132).

11. Руденко О. В., Маруховська-Картунова О. О. Вплив мультикультуралізму на трансформацію цінностей у контексті глобального суспільства. *Вісник гуманітарних наук*. 2024. № 2. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14566101>.

12. Римаренко С. Самоідентифікація особистості та виклики її суверенізації. *Регіональні студії*. 2024. № 39. С. 162–166. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2024.39.25>.

13. Лисинюк М. В. Мова як форма буття української культури. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2020. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2020.219111>.

14. Хохлова М. С. Феномен концепту «транснаціональної ідентичності» та його кристалізація через призму глобалізації. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*. 2021. Т. 13, № 2. С. 122–129. DOI: <https://doi.org/10.15421/352132>.

15. Русул О. В. Культурний космополітизм і етнокультурна національна ідентичність в епоху глобалізації. *Гілея: науковий вісник. Філософські науки*. 2023. № 184–185. С. 30–33. DOI: [https://doi.org/10.31392/Hileyaphilosophical-2023.5-6\(184-185\).05](https://doi.org/10.31392/Hileyaphilosophical-2023.5-6(184-185).05).

16. Коткова Л. Концептуальна картина світу в епістолярній спадщині Василя Стуса. *Освіта Донеччини: історія, сьогодення та майбутнє: колективна монографія / відп. ред. Д. Малєєв. Донецький ОБЛІППО*. Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа». 2023. С. 209–244. DOI: <https://doi.org/10.36074/d-oblipppo.monograph-2023>.